

მოკლე მოხსენება
საქართველოს გარემოს
მდგომარეობის შესახებ

This project is funded by the European Union

European Environment Agency

SLOVENSKÁ AGENTÚRA
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVAK ENVIRONMENT
AGENCY

ქვეყნის მოკლე მოხსენების ზოგადი მიზანი და კონკრეტული ამოცანები

მოკლე მოხსენების ძირითადი მიზანია, გარემოს მდგომარეობის შესახებ ინფორმაციის მიმოხილვა და მისი ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა ქვეყნის დონეზე.

კერძოდ, ქვეყნის მოკლე მოხსენებას აქვს სამი ამოცანა:

- დაინტერესებულ მხარეთა უზრუნველყოფა შესადარი, ზუსტი და დროული ინფორმაციით, აღმოსავლეთ პარტნიორობის ექვსი ქვეყნის გარემოს მდგომარეობის შესახებ, ევროკავშირის რეგიონული პროექტის - ერთიანი გარემოსდაცვითი საინფორმაციო სისტემის პრინციპებისა და პრაქტიკის განხორციელება აღმოსავლეთ პარტნიორობის ქვეყნებში (ENI SEIS II East) - ფარგლებში, რომელსაც სასარგებლო წვლილი შეაქვს საერთაშორისო დონეზე ეროვნული გარემოსდაცვითი პოლიტიკის თაობაზე გამართულ დებატებში.
- წარმოაჩინოს ქვეყნის მიერ შესრულებული სამუშაო და მომხმარებელს/მკითხველს მისცეს შესაძლებლობა შეადაროს ქვეყნები აღმოსავლეთ პარტნიორობის სხვა ქვეყნებს.
- საუკეთესო გამოცდილების გაზიარება გარემოსდაცვითი შეფასების, ინფორმაციის და გარემოს დაცვის დარგში.

ქვეყნის მოკლე მოხსენების მომზადების მეთოდოლოგიური მიდგომა

მეთოდოლოგია ეფუძნება იმ მიდგომას, რომელიც გამოყენებულია „ევროპის გარემოს მდგომარეობისა და პერსპექტივების ანგარიში 2015“-ის ნაწილის - *ქვეყნები და რეგიონები* - მომზადებისას, რაც უმნიშვნელოდ შეცვლილია ENI SEIS II East პროექტის საჭიროებებიდან გამომდინარე.

ქვეყნების მოკლე მოხსენებების ელექტრონული ვერსია ხელმისაწვდომია ENI SEIS II East პროექტის ვებ-გვერდზე. თითოეული ქვეყნის მოკლე მოხსენება შედგება ოთხი ნაწილისაგან:

- **გარემოს მდგომარეობის შესახებ ეროვნული მოხსენების (SOER) ძირითადი თემები და დარგები**

ამ ნაწილის მიზანია გარემოს მდგომარეობის შესახებ ეროვნული მოხსენების, კერძოდ, მოხსენების სტრუქტურისა და მასში განხილული მთავარი თემების შესახებ მოკლე ინფორმაციის მიწოდება. ტექსტი აღწერს SOER-ის შემუშავების სამართლებრივ მოთხოვნებს, მისი მომზადების სიხშირეს (პერიოდულობას), მეთოდოლოგიურ საფუძვლებს, ინდიკატორების გამოყენებას, მოხსენების სტრუქტურას, მასში განხილული ძირითადი თემების მიმოხილვას და ასევე, ბმულებით საშუალებით მკითხველს აწვდის დამატებით ინფორმაციას (მაგ.: ეროვნული ინდიკატორული სისტემა, სხვა შესაბამისი ანგარიშები, ა.შ.). ტექსტის შემოთავაზებული სიდიდე: 250 სიტყვამდე.

- **გარემოს მდგომარეობის შესახებ ეროვნული მოხსენების ძირითადი მიგნებები/გზავნილები**

ამ ნაწილის მიზანია ქვეყნის გარემოს მდგომარეობის მოკლე მიმოხილვა. ის მოკლედ აჯამებს, როგორც SOER-ის ძირითად გზავნილებს, ასევე მთავარ მიგნებებს განხილული თემების მიხედვით. ტექსტის შემოთავაზებული სიდიდე: 800 სიტყვამდე.

შენიშვნა: სომხეთთან, აზერბაიჯანსა და მოლდოვასთან შეთანხმებით, შემაჯამებელი შეფასებისთვის გამოყენებული იქნა გარემოს მდგომარეობის შესახებ უახლესი ხელმისაწვდომი ოფიციალური მონაცემები.

- **ეროვნული გარემოსდაცვითი პოლიტიკის რეაგირება გარემოსდაცვით გამოწვევებსა და პრობლემურ საკითხებზე**

ამ ნაწილის მიზანია გარემოს მდგომარეობის გაანალიზება საერთო ეროვნულ კონტექსტში, მთავარ გამოწვევებზე, გარემოსდაცვითი პრობლემებზე და ამ გამოწვევათა/პრობლემათა დასაძლევად არსებულ პოლიტიკურ მექანიზმებზე ფოკუსირებით. ამ ნაწილში ყურადღება ასევე მახვილდება გარემოს მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად ეროვნული გარემოსდაცვითი პოლიტიკის რეაგირებაზე. ტექსტის შემოთავაზებული სიდიდე: 500 სიტყვამდე.

- **ქვეყნის სპეციფიკური საკითხები**

ეს ნაწილი SOER-ში ან შესაბამისი პოლიტიკის დოკუმენტებში განხილული ქვეყნის სპეციფიკურ საკითხების გადმოცემის შესაძლებლობას იძლევა, რაც მოიცავს მიმდინარე აქტუალურ საკითხებს და ქვეყნის მიდგომას ამ საკითხთა გადასაჭრელად, ასევე, ინოვაციურ პოლიტიკურ მიმართულებებს, რომელიც ხელს უწყობს გრძელვადიან პერსპექტივაში ქვეყანაში უფრო მდგრადი საზოგადოების ჩამოყალიბებას. გარდა ამისა, ამ ნაწილის მიზანია განვითარების საინტერესო გზებისა და ინოვაციური მიდგომების იდენტიფიცირება, რაც შესაძლებელია საინტერესო იყოს აღმოსავლეთ პარტნიორობის სხვა ქვეყნებისთვის. აღნიშნული მოიცავს გარემოსდაცვით პოლიტიკურ დღის წესრიგს, მწვანე ეკონომიკას, პროგნოზირებასა და სცენარებს, რეგიონალურ საკითხებს და ა.შ. სპეციფიკური საკითხზე შემოთავაზება შესაძლოა დაეფუძნოს ENI SEIS II East პროექტის ფარგლებში ქვეყანაში ვიზიტის დროს გამართულ დისკუსიებს. ტექსტის შემოთავაზებული სიდიდე: 500 სიტყვამდე.

გარემოს მდგომარეობის შესახებ ეროვნული მოხსენების (SOER) ძირითადი თემები და დარგები

საქართველოს SOER ქვეყნდება ყოველ ოთხ წელიწადში ერთხელ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ, „გარემოს დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-14 მუხლის შესაბამისად. 2007-2009 წლების SOER მომზადდა და გამოქვეყნდა ევროკავშირის მხარდაჭერით და ხელმისაწვდომია, როგორც ქართულ, ასევე ინგლისურ ენაზე¹. ბოლო, 2010-2013 წლების მოხსენება² შემუშავდა და გამოქვეყნდა GIZ-ის და USAID-ის ფინანსური მხარდაჭერით. იგი ხელმისაწვდომია მხოლოდ ქართულ ენაზე. ახალი, 2014-2017 წლების საქართველოს გარემოს მდგომარეობის შესახებ ეროვნული მოხსენების შემუშავება დასრულდება 2019 წელს და ხელმისაწვდომი იქნება, როგორც ქართულ, ასევე ინგლისურ ენაზე.

დოკუმენტი აღწერს ქვეყნის გარემოსდაცვითი პოლიტიკის ძირითად მიმართულებებს, წარმოადგენს ინფორმაციას გარემოს ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მდგომარეობისა და საერთაშორისო თანამშრომლობის ფარგლებში განხორციელებული გარემოსდაცვითი საქმიანობების შედეგების შესახებ. ასევე, იგი აანალიზებს ეკონომიკის სხვადასხვა დარგების გარემოზე ზემოქმედების.

SOER 2010-2013 310 გვერდიანია და შედგება 21 თავისა და 8 ძირითადი თემისგან, რომლებიც მოცემულია ქვემოთ: გარემოსდაცვითი მმართველობა, ეკონომიკის დარგების ზემოქმედება გარემოზე, ატმოსფერული ჰაერის ხარისხი, კლიმატის ცვლილება, წყლის რესურსები, მიწის და მინერალური რესურსები, ბუნებრივი სტიქიური მოვლენები, ნარჩენები, ქიმიური ნივთიერებები და რადიაცია.

¹ საქართველოს გარემოს მდგომარეობის შესახებ ეროვნული მოხსენება 2007-2009

² საქართველოს გარემოს მდგომარეობის შესახებ ეროვნული მოხსენება 2010-2013

SOER-ის მომზადების მეთოდოლოგია აღწერილია საქართველოს მთავრობის დადგენილებაში „გარემოს მდგომარეობის შესახებ ეროვნული მოხსენების შედგენის წესის დამტკიცების თაობაზე“ (2014). დადგენილებით განსაზღვრულია მოხსენების სტრუქტურა, შედგენის პროცედურები და ვადები.

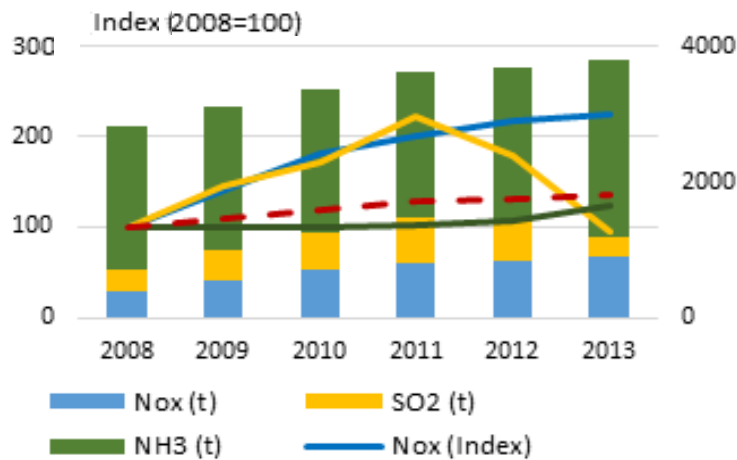
გარემოს მდგომარეობის შესახებ ეროვნული მოხსენების ძირითადი მიგნებები/გზავნილები

საქართველოს ეკონომიკა იმ კრიზისის დაძლევის გზაზეა, რომელიც გამოიწვია 2008 წლის რუსეთის სამხედრო აგრესიამ და მსოფლიო ფინანსური კრიზისმა. 2010-2013 წლებში მთლიანი შიდა პროდუქტის (მშპ) საშუალო წლიური ზრდის ტემპი ერთ სულ მოსახლეზე შეადგენდა 5.8%-ს. საქართველოს ეკონომიკის განვითარებას ხელს უწყობს შედარებით თავისუფალი და გამჭვირვალე ბიზნეს გარემო ქვეყანაში.

ატმოსფერული ჰაერი

მთავარ პრობლემას წარმოადგენს დაბინძურებული ჰაერის ზემოქმედება ადამიანის ჯანმრთელობაზე, ეკოსისტემებსა და მატერიალურ ფასეულობებზე, რომელსაც თან ახლავს სოციალურ-ეკონომიკური პრობლემები. უარყოფითი ზეგავლენა ადამიანის ჯანმრთელობაზე უფრო მაღალია ურბანულ გარემოში, სადაც კონცენტრირებულია სხვადასხვა ტიპის ეკონომიკური საქმიანობები და ინტენსიური სატრანსპორტო მოძრაობა.

ეკონომიკური სექტორიდან ჰაერის დამაბინძურებელი ნივთიერებების გაფრქვევების ზოგადი ტენდენცია 2010-2013 წლების განმავლობაში ნეგატიური იყო - მოხდა ყველა სახის ემისიის ზრდა, გარდა გოგირდის დიოქსიდისა (SO₂). მტვრის ნაწილაკების, აზოტის დიოქსიდის (NO₂) და გოგირდის დიოქსიდის (SO₂) კონცენტრაციები კი აჭარბებდა ზღვრულ მნიშვნელობებს საქართველოს დიდ ქალაქებში. 2011-2013 წლებში საავტომობილო საწვავის ხარისხის სტანდარტის გამკაცრების შედეგად, SO₂-ის გაფრქვევები 57%-ით შემცირდა. 2000 წლიდან უმნიშვნელოდ იზრდება უმცირესი ზომის მყარი ნაწილაკების (PM) გაფრქვევები. თუმცა 2008 წელთან შედარებით, 2013 წელს მათი გაფრქვევა შემცირდა 15%-ით. 2013 წელს აზოტის დიოქსიდის (NO₂) გაფრქვევების 62%-ის წყარო სატრანსპორტო სექტორი იყო. ასევე საყურადღებოა მიწისპირა ოზონის წარმოქმნის პოტენციალის მქონე აირების ემისიების ზრდა ენერგეტიკისა და ტრანსპორტის სექტორებიდან. 2010-2013 წლებში გაიზარდა აქროლად ორგანულ ნაერთთა (აონ) ემისიები 40%-ით, რაც განპირობებული იყო ენერგეტიკის სექტორში ემისიის ზრდით.

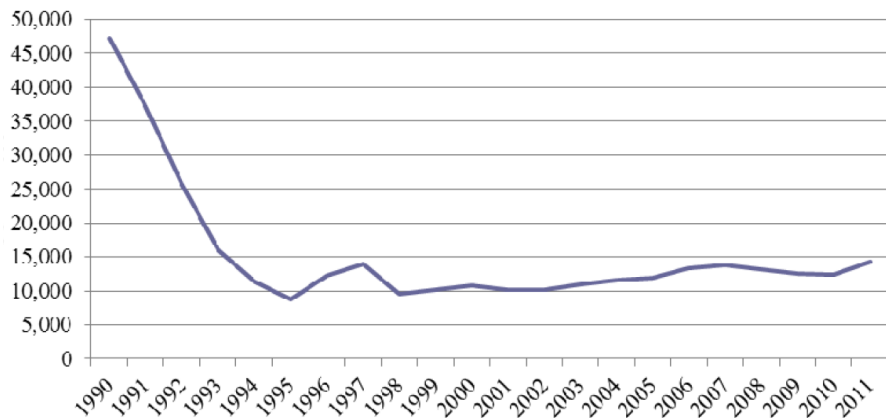
2008-2013 წლებში მკვავარმომქმნელი ნივთიერებების ემისიები საქართველოში (ინდექსი; ტ/წელიწადში მკვავარმომქმნელ ექვივალენტში)³

³ მკვავარმომქმნელი ნივთიერებების ემისია გამოანგარიშებულია საერთაშორისო მეთოდოლოგიაზე დაფუძნებით (de Leeuw F.A.A.M. შორ მანძილებზე ჰაერის ტრანსპორტით დაბინძურების გაფრქვევის ინდიკატორები. გარემოსდაცვითი მეცნიერება და პოლიტიკა, ტ.5,(2), 2002. გვ. 135-145)

სათბურის აირების ემისიები

საქართველოს წილი სათბურის აირების გლობალურ ემისიებში შეადგენს 0.02%. სათბურის აირების ემისიები, გაზომილი ნახშირორჟანგის (CO₂) ექვივალენტით, დაახლოებით 70%-ით შემცირდა 1990-2011 წლებში. 2011 წელს დაფიქსირდა გაფრქვევების მკვეთრი და ძალიან სწრაფი ზრდა (14.6%-ით მეტი წინა წელთან შედარებით), რაც რამდენიმე ფაქტორის ურთიერთკავშირის შედეგია: ეკონომიკის მაღალი ზრდა, ელექტრო ენერჯიაზე მოთხოვნა და შედარებით წყალმარჩხი ჰიდროლოგიური წელი, ასევე, ქვანახშირის მოხმარების ზრდა გადამამუშავებელ მრეწველობაში.

2011 წელს, სათბურის აირების მთლიანი ემისიების ყველაზე მაღალი წილი - 55% ენერჯეტიკის სექტორიდანაა, მას მოსდევს შემდეგი სექტორები: მრეწველობის - 20%, სოფლის მეურნეობის - 17% და ნარჩენების - 8%.

საქართველოში სათბურის აირების ემისიების დინამიკა 1990-2011 წლებში (CO₂-ის ექვივალენტი, გგრ/წ-ში)

წყალი

საქართველოს მდინარეების უმეტესობაში ამონიუმის იონების კონცენტრაცია აჭარბებდა ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას (ზდვ). მდინარე მამავერაში, კაზრეთულასა და ყვირილაში ფიქსირდებოდა ზოგიერთი მძიმე მეტალის მაღალი მნიშვნელობა, რაც გამოწვეული იყო მანგანუმისა და სპილენძის გადამამუშავებელი საწარმოების ჩამდინარე წყლების ჩაშვებით. ნიტრატების, ნიტრიტებისა და ფოსფატის იონების კონცენტრაცია მნიშვნელოვნად დაბალია საქართველოს მდინარეებში. დასავლეთ საქართველოს მდინარეები ცხენისწყალი და ჯეჯორა ბინძურდებოდა დარიშხანის შემცველი ნარჩენებით.

2010-2013 წლებში ჯამური წყალმოხმარება (ჰიდროენერჯეტიკის გარეშე) გაიზარდა 15%-ით, რაც გამოწვეული იყო სარწყავი, სამრეწველო მიზნით და თბოელექტროსადგურების მიერ წყალზე გაზრდილი მოთხოვნით. სასმელ-სამეურნეო წყალმომარაგების სექტორი რჩება წყლის ყველაზე დიდ მომხმარებლად საქართველოში, რაც შეადგენს ჯამური წყალმოხმარების 45%. 2013 წელს წყალმომარაგების ცენტრალიზებულ სისტემაზე მიერთებული მოსახლეობის რაოდენობა ქვეყნის მასშტაბით შეადგენდა 70%-ს, რომელიც ფარავს ქალაქის მოსახლეობის 95%-ს და სოფლის მოსახლეობის 35%-ს. სასმელი წყლის სინჯების 30%-ში, რომელიც უმეტესად სოფლის წყალმომარაგების ქსელიდან იქნა აღებული, წყლის ხარისხობრივი პარამეტრები დარღვეული იყო.

ზედაპირული წყლების, მათ შორის შავი ზღვის, დაბინძურების მთავარ წყაროდ რჩება გაუწმენდავი საყოფაცხოვრებო ჩამდინარე წყლები, რაც გამოწვეულია ჩამდინარე წყლების შემკრები და გამწმენდი ინფრასტრუქტურის არასათანადო ფუნქციონირებით. საყოფაცხოვრებო ჩამდინარე წყლების შემკრები სისტემით უზრუნველყოფილი იყო საქართველოს მოსახლეობის 38%, მაშინ როცა მოსახლეობის მხოლოდ 11% იყო მიერთებული ჩამდინარე წყლების გამწმენდ ნაგებობებთან.

ნარჩენები

არასათანადო მუნიციპალური ნაგავსაყრელები და ასევე ძველი აკუმულირებული სახიფათო ნარჩენები წლების მანძილზე წარმოადგენდნენ გარემოს დაბინძურების წყაროს. 2012 წლიდან ეტაპობრივად ხორციელდება ნაგავსაყრელების რეაბილიტაცია/დახურვა, ახალი ნაგავსაყრელების დაგეგმვა/მშენებლობა, სახიფათო ნარჩენების შეგროვება, დამუშავება, ექსპორტი და განთავსება.

სტაბილურად იზრდება წარმოქმნილი მუნიციპალური ნარჩენების რაოდენობა. თბილისში 2013 წელს წარმოიქმნა 350,000 ტონა მუნიციპალური ნარჩენი, რაც 50,000 ტონით მეტია 2010 წელთან შედარებით. თუმცა, ერთ სულ მოსახლეზე წარმოქმნილი ნარჩენების რაოდენობის მიხედვით აღნიშნული რიცხვი ჯერ კიდევ დაბალი მაჩვენებელია, საშუალო ევროპულთან შედარებით.

მიწა

საქართველოში მიწისა და ნიადაგის ეროზიის პროცესები განსაკუთრებით გაძლიერდა ბოლო წლებში, რაც განპირობებულია გლობალური დათბობით. დეგრადაციის პროცესს კიდევ უფრო ართულებს მოსახლეობის მიერ ნიადაგის არამდგრადი გამოყენების პრაქტიკა. საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო მიწის 60% საშუალო ან დაბალი ნაყოფიერების მიწებს განეკუთვნება. 2013 წელს აღდგა მიწის მძიმე მეტალებით დაბინძურების მონიტორინგი და ქვეყნის მასშტაბით ხორციელდება სინჯების აღება.

ბიომრავალფეროვნება

2010-2013 წლებში საქართველოს დაცული ტერიტორიების ქსელს დაემატა 2 ეროვნული პარკი, 6 აღკვეთილი და 26 ბუნების ძეგლი. შედეგად, დაცული ტერიტორიებით დაფარული იყო 520,811 ჰა ფართობი, რაც დაახლოებით ქვეყნის ტერიტორიის 7.5%-ია.

ეროვნული გარემოსდაცვითი პოლიტიკის რეაგირება გარემოსდაცვით გამოწვევებსა და პრობლემურ საკითხებზე

გარემოს დაბინძურება და კლიმატის ცვლილება აღიარებულ იქნა საქართველოს გრძელვადიანი სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების მთავარ საფრთხედ. საქართველოს სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების სტრატეგიის „საქართველო 2020“⁴ მიზანია, ხელი შეუწყოს ბუნებრივი რესურსების რაციონალურ გამოყენებას, უზრუნველყოს გარემოსდაცვითი უსაფრთხოება, მდგრადობა და მოახდინოს სტიქიური უბედურებების პრევენცია ეფექტურ და ინკლუზიურ ეკონომიკურ ზრდასთან ერთად.

2014 წელს ხელი მოეწერა **საქართველო-ევროკავშირის შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმებას**⁵ (AA), რომელიც მოიცავს თითქმის ყველა გარემოსდაცვით მიმართულებას და წარმოადგენს ქვეყანაში რეფორმების განხორციელების პირველწყაროს.

საქართველომ დიდი პროგრესი განიცადა სტრატეგიული გარემოსდაცვითი პოლიტიკის განვითარებაში:

საქართველოს გარემოს დაცვის მოქმედებათა მესამე ეროვნული პროგრამა 2017-2021წწ. (NEAP-3) არის მთავარი სტრატეგიული დოკუმენტი გარემოსა და ბუნებრივი

⁴ საქართველოს სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების სტრატეგია "საქართველო 2020"

⁵ საქართველო-ევროკავშირის შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმება

რესურსების დაცვის სფეროში, რომელიც განსაზღვრავს სფეროს პრიორიტეტებს, საქართველოს გრძელვადიან სტრატეგიულ მიზნებსა და ამოცანებს, ასევე განსაზღვრავს კონკრეტულ მიზნობრივ ქმედებებს გარემოს მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად.

საქართველოს მთავრობა სრულად უჭერს მხარს „2030 წლის დღის წესრიგი მდგრადი განვითარებისთვის“ განხორციელებას. ამ ეტაპზე გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრომ გარემოსდაცვითი მიმართულებით პასუხისმგებლობა აიღო 5 მდგრადი განვითარების მიზნის, 9 ამოცანისა და 11 ინდიკატორის შესრულებაზე.

„ბათუმის ინიციატივა მწვანე ეკონომიკის შესახებ“ (BIG-E) დოკუმენტის ფარგლებში, საქართველომ აიღო ვალდებულება შეიმუშაოს მწვანე ეკონომიკის ზრდის პოლიტიკის სტრატეგია, „განათლება მდგრადი განვითარებისთვის“ სტრატეგია და სამოქმედო გეგმა, ხელი შეუწყოს მცირე და საშუალო მეწარმეობის (SME) სექტორს რესურსეფექტიან წარმოებასა და მოხმარებაში, და შეიმუშავოს მწარმოებლის გაფართოებული ვალდებულების პოლიტიკა.

ატმოსფერული ჰაერი

სახელმწიფო პროგრამა „ქ. თბილისის ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების შემცირების ხელშემწყობი ღონისძიებების შესახებ 2017-2020 დამტკიცდა 2017 წელს. მიუხედავად იმისა, რომ პროგრამის მიზანია თბილისში ჰაერის ხარისხის გაუმჯობესება, ქმედებათა გარკვეული რაოდენობა სცილდება დედაქალაქს და ვრცელდება მთელი ქვეყნის მასშტაბით.

„ბათუმის ქმედებები სუფთა ჰაერისთვის“ (BACA) ფარგლებში საქართველომ ასევე აიღო 7 ვალდებულება.

სათბურის აირების ემისია

საქართველომ, 2030 წლისთვის ეროვნული დონეზე განსაზღვრული წვლილის (INDC)⁶ დოკუმენტის თანახმად, აიღო ვალდებულება შეამციროს სათბურის აირების ემისიები უპირობოდ 15%-ით, ხოლო გარკვეული პირობებით 25%-მდე. საქართველო გახდა პარიზის შეთანხმების მხარე 2017 წელს და ამ ეტაპზე მიმდინარეობს INDC-ის განახლება.

ნარჩენები

ნარჩენების მართვის 2016-2030 ეროვნული სტრატეგია და 2016-2020 წლების ნარჩენების მართვის ეროვნული სამოქმედო გეგმა⁷, ნარჩენების მართვის კოდექსთან (2015) ერთად წარმოადგენს ქვეყანაში ნარჩენების მართვის რეფორმის საფუძველს.

მიწა

2015-2022 წლების გაუდაზნოებასთან ბრძოლის მოქმედებათა მეორე ეროვნული პროგრამა⁸ არის მთავარი სტრატეგიული დოკუმენტი გაუდაზნოებისა და მიწის დეგრადაციის სფეროში.

ბიომრავალფეროვნება

2014-2020 წლების საქართველოს ბიომრავალფეროვნების სტრატეგია და მოქმედებათა გეგმაში⁹ მითითებულია 21 ეროვნული მიზანი, რომელიც შეესაბამება ბიომრავალფეროვნების შესახებ კონვენციის მიზნებს და მოიცავს ქმედებებს, რომელთა ამოცანაა საქართველოში ბიომრავალფეროვნების ფასეულობების შენარჩუნება.

2013 წელს საქართველოს პარლამენტმა მიიღო სატყეო სექტორში მთავარი სტრატეგიული დოკუმენტი - საქართველოს ეროვნული სატყეო კონვენცია¹⁰, რომელიც განსაზღვრავს ძირითად პრინციპებს და ასახავს პრიორიტეტულ მიმართულებებს, მდგრადი სატყეო მეურნეობის ევროპული მოდელის დამკვიდრებისთვის.

⁶ ეროვნული დონეზე განსაზღვრული წვლილი (INDC)

⁷ ნარჩენების მართვის 2016 - 2030 წლების ეროვნული სტრატეგია და 2016 - 2020 წლების ეროვნული სამოქმედო გეგმა

⁸ გაუდაზნოებასთან ბრძოლის მოქმედებათა მეორე ეროვნული პროგრამა

⁹ 2014-2020 წლების საქართველოს ბიომრავალფეროვნების სტრატეგია და მოქმედებათა გეგმა

¹⁰ საქართველოს ეროვნული სატყეო კონვენცია

ქვეყნის სპეციფიკური საკითხები

საქართველოს გარემოსდაცვითი მმართველობის სფეროში განხორციელებულ ძირითად რეფორმებს შორის განსაკუთრებით უნდა გამოვყოთ ნებართვების სისტემასთან დაკავშირებული ინიციატივა.

2017 წლის 1 ივნისს საქართველოს პარლამენტის მიერ მიღებულ იქნა ახალი კანონი „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსი“. კოდექსმა მნიშვნელოვნად გააუმჯობესა გარემოსდაცვითი მმართველობა და უზრუნველყო საზოგადოების მონაწილეობის მაღალი ხარისხი არა მარტო დაგეგმვის, არამედ გადაწყვეტილების მიღების პროცესშიც, რასაც წვლილი შეაქვს ეროვნულ და საერთაშორისო დონეზე აღებული ვალდებულებების უკეთ განხორციელებაში. კოდექსით განსაზღვრულია გარემოზე ზემოქმედების შეფასების (გზშ) პროცედურას დაქვემდებარებული ახალი საქმიანობების ჩამონათვალი, გამარტივებულია პროცედურები, რაც ზოგავს დროს საქმიანობის განმახორციელებელისთვის. საქმიანობის განმახორციელებელს აღარ მოეთხოვება საჯარო განხილვების ჩატარების ვალდებულება, ამას ახორციელებს სახელმწიფო.

კოდექსი ასევე ითვალისწინებს სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების (სგშ) პროცედურის დანერგვას, რაც სტრატეგიული დაგეგმვის პროცესში ახდენს გარემოსდაცვითი და ადამიანის ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული ასპექტების ინტეგრაციას. კოდექსი ასევე მოიცავს ტრანსსასაზღვრო კონტექსტში თანამშრომლობის საკითხებს.

კოდექსის ძირითადი ნაწილი ამოქმედდა 2018 წლის 1 იანვრიდან.

რაც შეეხება ნებართვების რეფორმასთან დაკავშირებულ სამომავლო გეგმებს, საქართველო ეტაპობრივად აპირებს დანერგოს ერთი ფანჯრის პრინციპზე დაფუძნებული დაბინძურების ინტეგრირებული პრევენციისა და კონტროლის (IPPC) სისტემა. IPPC-ის მიდგომით ხორციელდება, თანამედროვე გარემოსდაცვითი მართვის პრინციპების მსგავსად, საუკეთესო ხელმისაწვდომი ტექნოლოგიის (BAT) დანერგვა და გაფრქვევების ზღვრული მნიშვნელობების (ELV) დადგენა.

გარემოსდაცვითი საკანონმდებლო რეფორმის ფარგლებში ახალი „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსი“-ს აღსრულებასთან ერთად, საქართველო მუშაობს კანონპროექტზე „გარემოსდაცვითი პასუხისმგებლობის შესახებ“ და გარემოსთვის მიყენებული ზიანის დათვლის მეთოდოლოგიაზე, რაც მომავალში შექმნის გარემოსდაცვითი პასუხისმგებლობის ახალ სისტემას და სამართლებრივ პირობებს მნიშვნელოვანი გარემოსდაცვითი ზიანის პრევენციასა და რემედიაციაში, შესაბამისად პრინციპისა და მნიშვნელობის იხდის.